

Комаровський Віктор Вікторович,
кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри глобалістики, євроінтеграції та
управління національною безпекою
ОРІДУ НАДУ при Президентові України

Valentina Cornea
Lecturer, PhD, “Dunarea de Jos” University of Galati,
Faculty of Law, Political and Social Sciences

Міграція робочої сили та академічна мобільність: виклики для сфери освіти

Характерною прикметою сучасного світу є міграція. Мільйони людей змушені виїздити з місця звичайного проживання, щоб уникнути наслідків збройного конфлікту, природних або техногенних катастроф або знайти нове місце роботи.

Провідне місце серед основних видів міграції займає трудова міграція. Географічні відмінності в попиту та пропозиції праці, прискорена глобалізація економіки та рух капіталу: можливість грошових переказів, - привели до того, що міграційні потоки стали формуватися між більшістю країн світу. Але негативним наслідком трудової міграції є економічна стагнація та занепад території, з якої виїжджають.

Свою специфіку мають такі країни Східного партнерства, як Молдова та Україна. Але брак можливостей для працевлаштування молоді є актуальною проблемою не тільки для них, але і для такої країни регіону, як Румунія. Особливістю регіону є те, що рівень безробіття серед молоді в два-три рази перевищує загальний рівень безробіття та вище, ніж у середньому в ЄС (близько 20%). В Молдові безробіття серед молоді досягає 37%, в Україні 30%. У Румунії безробіття серед молоді також є значним. При цьому, відсутність державних програм з працевлаштування випускників університетів, слабка громадська ініціатива в цій сфері обумовили ситуацію, коли тільки близько 30% випускників отримують роботу за здобутим фахом. Як наслідок, десятки тисяч молодих людей виїжджають за кордон.

Європейська політика сусідства (ENI) забезпечує інституційну основу і надає можливості для Румунії, України та Молдови щодо спільного вирішення проблеми зайнятості молоді [2]. Забезпечити працевлаштування випускників вузів та навчальних закладів, їх професійну адаптацію та зайнятість можливо на основі формування спільного транскордонного ринку праці в прикордонних територіях Молдови, України та Румунії. Для цього необхідно налагодження

широкого політичного діалогу і співробітництва між освітніми закладами та національними органами публічного управління, іншими ключовими зацікавленими сторонами.

З свого боку, університети регіону та професійні навчальні заклади повинні забезпечити розробку і впровадження до навчального процесу неформальних програм навчання і передання практичного досвіду з організації професійної діяльності, організації кар'єри, сприяння в отриманні компетентності й практичних навичок, необхідних для першого місця роботи. Сучасна європейська практика підготовки та перепідготовки спеціалістів також містить впровадження ефективних і адаптованих підходів до навчання на робочому місці (WBL), з використанням для цього інноваційних підходів до навчання підприємству.

Вирішення такого завдання можливе за рахунок використання інструментів програми освіти та професійної підготовки Erasmus+ та ініціативи «Порядок денний для нових навичок і робочих місць» [1, 4].

Програма Erasmus+ призначена для підтримки зусиль країн-учасниць ЄС та країн-партнерів у впровадженні в практику навчання методології безперервного навчання на засадах поєднання і підтримки формального та неформального навчання в системі освіти [1]. Програма також підвищує можливості для мобільності та співпраці з країнами-партнерами, зокрема, в сферах вищої освіти та молоді. Її компонент КА1 «Академічна мобільність» стала найбільш розповсюдженою програмою в ЄС, в якій беруть участь сотні тисяч студентів, викладачів та науковців.

Для участі в програмі «Академічної мобільності» університетам України необхідно проводити кардинальні реформи в сфері освіти, фахової підготовки спеціалістів на основі впровадження в практику європейських навчальних програм, системи кредитної оцінки знань та орієнтації на отримання випускниками необхідної компетенції, яка буде відповідати вимогам першого місця роботи. Особливу увагу також слід приділити проблемі забезпечення безперервного навчання.

Успішне вирішення цих завдань дозволить не тільки забезпечити формування регіонального ринку праці, але й інтеграцію українських університетів до Європейського простору вищої освіти.